

være saa overordentlig stort et Krav at stille til Statskassen. Hvad angaar Andragendet fra de 60 Sogneraad i Viborg Amt skal jeg sige til den ærede Ordfører, at det afficerer mig ikke. Jeg ved ikke, om de have en fuld Forstaaelse af Loven og have gennemgaaet den nærmere, med Hensyn til, hvorledes den vil virke i økonomisk Henseende, eller om de muligvis ikke skulde have taget fejl og ment, at Forskolerne ikke regnedes med til Hovedskolen. Men i alle Tilfælde lader jeg mig ikke bestemme af Adresser hverken fra den ene eller den anden Side; jeg gør mine Beregninger, tager mit Standpunkt, og det retter jeg mig efter — det antager jeg for Resten ogsaa, at den ærede Ordfører gør — og saa skal jeg nok senere staa til Ansvar og Regnskab over for Sogneraadene; jeg føler mig paa Forhaand smigret med, at det vil blive et let Regnskab. Den ærede Ordfører fremkom med en Bemærkning, som jeg skrev mig bag Øret; han sagde, at naar vi økonomisk kunde overkomme mere, skulde vi gaa til en yderligere Nedgang i Børneantallet. Det har nemlig slaaet mig, ikke alene i Dag, men ogsaa forrige Dag, at der er ikke et eneste Medlem, som har udtalt, at det Børneantal, som er foreslaaet, er tilstrækkeligt lille, altsaa, de have alle sammen en Følelse af, at selv om dette Forslag gaar igennem, er det kun et Tidsspørgsmaal, naar vi skulle gaa til ny Forandringer, og jeg kan ikke se rettere, end at det er endnu en Grund mere til, at vi bør komme saa langt ned, som vi tro nogenlunde at kunne forsvare det i Øjeblikket. Det er dog sikkert, at skulle vi om en kortere eller længere Aarrække til at sætte Børneantallet yderligere ned, vil det ikke blive betydeligt vanskeliggere end nu. — Den ærede Ordfører sagde, at han ikke vilde Sogneraadene til Lids, og han oplæste Andragendet fra Viborg Amts Sogneraad, hvori der stod, at de selv ønskede, at Indstillingsretten skulde gaa over til Skoledistriktet. Ja, det er ganske rigtigt, men det er jo ikke det, som den ærede Ordfører vil. Han mener tværtimod, at det er urigtigt, og at det skal være Skolekommissionen, saaledes som han foreslaar. Han er navnlig imod Skoledistriktets Indflydelse, fordi denne vil fremkalde en stærk Agitation. Ja, det er meget muligt, at der vil blive noget Røre i Skoledistriktet, men det er dog

ogsaa rimeligt, at de vilde føle det Ansvar, som de i Virkeligheden have, og at de, naar de have en Hovedindflydelse paa, hvilke Lærere der blive indstillede, ogsaa ville være mere stansomme i deres Valg. Jeg for mit Vedkommende kan paa ingen Maade se, at der er nogen anden, som har mere Interesse i, hvilken Lærer, de saa til at undervise deres Børn, end netop Forældrene i det paagældende Skoledistrikt, og jeg tror ikke, det slaar til, naar den ærede Ordfører mente, at Skolekommissionen vilde tage Hensyn til Skoledistriktet. Det er tværtimod min fulde Overbevisning, at Sogneraadet, som det er i Øjeblikket, vil tage mere Hensyn til Skoledistriktets Interesser end Skolekommissionen. Se vi paa, hvorledes en saadan Skolekommission bliver valgt, paa det brede Grundlag, som her er foreslaaet for den, er det aldeles givet, at den Bevægelse, der er oppe i Kommunerne — det være enten en religiøs eller en politisk — vil blive fremherskende og ikke Stolens Interesse. Der er ingen Tvivl om, at denne Bevægelse vil give sig Udtryk i Sammensætningen af Skolekommissionen, og at denne ikke i alle Maader vil tage Hensyn til Skoledistriktet, derom føler jeg mig paa Forhaand aldeles overbevist, enten det saa bliver den ene eller den anden religiøse — eller maaste mere politiske — Retning, som faar Overtaget. Man kan bebrejde Sogneraadene, hvad man vil, men sikkert er det, at Sogneraadene i det store og hele have taget det fornødne Hensyn til de Skoledistrikter, hvis Lærere de skulle indstille, og at de i mangfoldige Tilfælde ligefrem have spurgt Skoledistriktets Behoere ad og rettet sig efter deres Ønske. Jeg vil derfor meget anbefale, at vi her holde os til Skoledistriktet, og hvis Tinget ikke skulde ønske den Skolekommission, som Mindretallet har foreslaaet, ja, saa har jeg for min Part ingen som helst Betænkeligheder ved at give Skoledistriktet Indflydelse sammen med Sogneraadet. — Til Slutning har jeg kun et enkelt Ord at sige til den højtærede Ordfører. Han begyndte med at sige, at man maa komme til at slaa af paa sine Fordringer ved en Forhandling med Ministeren og det andet Ting. Jeg deler fuldt ud denne Betragtning fra den ærede Ordførers Side. Jeg er ogsaa for mit Vedkommende forberedt paa at komme til at slaa af paa baade i den ene og den anden